

02.10 Μεγάλα νησιωτικά συμπλέγματα και νησιά της Ελλάδας

Τι είναι τα νησιά και τα νησιωτικά συμπλέγματα ;

Νησιά είναι κομμάτια στεριάς που περικλείονται από τη θάλασσα.

Νησιωτικά συμπλέγματα είναι οι ομάδες κοντινών νησιών, που βρίσκονται στην ίδια θαλάσσια περιοχή.

Τα 10 μεγαλύτερα ελληνικά νησιά είναι :

1. Κρήτη 2. Εύβοια 3. Λέσβος 4. Ρόδος 5. Χίος 6.Κεφαλονιά 7.Κέρκυρα 8.Σάμος
9.Λήμνος 10.Νάξος

Ποια είναι τα νησιωτικά συμπλέγματα της Ελλάδας ;

Τα κυριότερα νησιωτικά συμπλέγματα της Ελλάδας είναι:

- Οι Κυκλάδες
- Οι Σποράδες
- Τα Δωδεκάνησα
- Τα Επτάνησα
- Τα νησιά του Βόρειου και του Ανατολικού Αιγαίου

Οι Κυκλάδες

Οι Κυκλάδες και τα νησιά τους

Οι Κυκλάδες ονομάστηκαν έτσι από τους αρχαίους γεωγράφους, επειδή δημιουργούν έναν κύκλο γύρω από το μικρότερο νησί, το ιερό νησί της Δήλου, όπου

κατά τη μυθολογία γεννήθηκαν από τη Λητώ ο Απόλλωνας και η Άρτεμη. Όλα τα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου τα ονόμαζαν Σποράδες.

Στο χάρτη μπορούμε να δούμε μια ομάδα νησιών ως συνέχεια του ακρωτηρίου Σούνιο (Δυτικές Κυκλάδες) και μια άλλη ως συνέχεια της Εύβοιας (Ανατολικές Κυκλάδες).

Οι Κυκλάδες αποτελούνται από 33 νησιά. Τα μεγαλύτερα από αυτά είναι : η Νάξος, η Άνδρος, η Πάρος, η Τήνος, η Μήλος, η Κέα, η Αμοργός ή Ίος, η Κύθνος, η Μύκονος, η Σύρος, η Σαντορίνη κ.ά.

Οι Σποράδες

Οι αρχαίοι ονόμαζαν Σποράδες όλα τα νησιά του Αιγαίου εκτός από τις Κυκλάδες. Σήμερα λέμε Σποράδες (και πιο σωστά Βόρειες Σποράδες) το σύμπλεγμα νησιών που βρίσκονται ανατολικά της χερσονήσου της Μαγνησίας και βόρεια της Εύβοιας.

Είναι συνολικά 19 νησιά με μεγαλύτερα τη Σκύρο, τη Σκόπελο, την Αλόνησο, και τη Σκιάθο.

Τα Δωδεκάνησα

Τα Δωδεκάνησα είναι μια ομάδα νησιών νότια της Σάμου, βόρεια της Κρήτης και δυτικά των παραλίων της Μικράς Ασίας. Ενσωματώθηκαν στην Ελλάδα μόλις το 1948.

Παρ' ότι λέγονται Δωδεκάνησα, μαζί με τα μικρότερα νησάκια, είναι περισσότερα.

Τα μεγαλύτερα από αυτά είναι : η Ρόδος, η Κάρπαθος, η Κως, η Κάλυμνος, η Αστυπάλαια, η Κάσος, η Τήλος, η Σύμη, η Λέρος, η Νίσυρος, η Πάτμος, η Χάλκη, η Σαρία, οι Λειψοί κ.ά.

Τα Επτάνησα

Τα Επτάνησα είναι μια σειρά νησιών στο Ιόνιο, που βρίσκονται το ένα κάτω από το άλλο και κοντά στις ακτές της Δυτικής Ελλάδας. Ξεχωρίζουν τα Κύθηρα, τα οποία βρίσκονται κάτω από την Πελοπόννησο.

Τα μεγαλύτερα νησιά των Επτανήσων είναι : η Κεφαλλονιά, η Κέρκυρα, η Ζάκυνθος, η Λευκάδα, τα Κύθηρα, η Ιθάκη και οι Παξοί.

Τα νησιά του Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου

Σ' αυτά ανήκουν όλα τα νησιά του Αιγαίου που είναι βόρεια από τα Δωδεκάνησα και τις Σποράδες.

Τα μεγαλύτερα από αυτά είναι : η Λέσβος, η Χίος, η Σάμος, η Λήμνος, η Ικαρία, η Σαμοθράκη, ο Άγιος Ευστράτιος, τα Ψαρά, οι Φούρνοι, οι Οινούσες κ.ά.

Η Κρήτη

Η Κρήτη κλείνει το νότιο άκρο του Αιγαίου Πελάγους και το χωρίζει από το Λυβικό. Είναι το μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας και το 5ο νησί της Μεσογείου.

Η Εύβοια

Η Εύβοια είναι το 2ο μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας και το 6ο μεγαλύτερο της Μεσογείου. Ενώνεται με γέφυρα με τη Στερεά Ελλάδα στον πορθμό του Ευρίπου και μοιάζει πιο πολύ συνέχεια της στεριάς παρά ξεχωριστό νησί.

Γλωσσάρι

Οριζόντιος διαμελισμός : το σύνολο των στοιχείων που διαμορφώνουν το σχήμα των ακτών (χερσόνησοι, ακρωτήρια, κόλποι κ.λπ.)

Αν θέλεις, διάβασε κι αυτό...

Αιγαίο: Η κοιτίδα του Ελληνισμού

Το Αιγαίο ενώνει δύο ηπείρους, την Ασία και την Ευρώπη. Ενώνει δύο θάλασσες, τον Εύξεινο Πόντο και τη Μεσόγειο. Επίσης βρίσκεται πολύ κοντά στους πρώτους ανατολικούς πολιτισμούς και στην Αφρική. Λόγω της θέσης του, το Αιγαίο έγινε χώρος συνάντησης του πολιτισμού της Ανατολής και του σύγχρονου πολιτισμού της Δύσης. Έτσι στο χώρο του διαμορφώθηκε ένας πολιτισμός που έχει στοιχεία και από τους δύο.

Ο ελληνικός πολιτισμός αναπτύχθηκε στα παράλια της Μικράς Ασίας και κατόπιν στην ηπειρωτική Ελλάδα. Είναι ένας πολιτισμός που πρώτα δημιούργησε αξίες, όπως αυτή του ανθρωπισμού (ο άνθρωπος ως άτομο), της δημοκρατίας (ο άνθρωπος ως πολίτης), του αθλητισμού (ο άνθρωπος λάτρης της σωματικής ομορφιάς), της επιστήμης (ο άνθρωπος ως ερευνητής) και της φιλοσοφίας (ο άνθρωπος ως στοχαστής).

Οι συγγραφείς

Η Αιγηίδα

Τα περισσότερα νησιά του Αιγαίου πελάγους είναι κομμάτια της μεγάλης στεριάς που ονομαζόταν Αιγηίδα και υπήρχε στην περιοχή πριν από 7 εκατομμύρια χρόνια. Η Αιγηίδα ήταν το Αιγαίο πέλαγος, όπως και ολόκληρη η περιοχή στα βόρεια της Κρήτης, στα νότια του Αίμου, στα δυτικά της Μικράς Ασίας και στα ανατολικά του Ιονίου πελάγους. Με τον καιρό η Αιγηίδα κατακερματίστηκε εξαιτίας ορισμένων δυνάμεων που έδρασαν στο εσωτερικό της Γης, με αποτέλεσμα άλλα τμήματά της να ανυψωθούν και άλλα να βυθιστούν.